

[Ingmar Wagner.]

været taget frem meget tidligere, så tror jeg — ikke mindst på baggrund af det radikale partis eller i hvert fald af den radikale ordførers opfattelse i denne sag — at der ville have været mulighed for ændringer.

Hele begrundelsen for dette indgreb er efter vor opfattelse forkert. Det giver ikke flere lærepladser med udsigt til fremtidig beskæftigelse. Det kan måske lykkes at få nogle flere unge til at indtræde i læreforhold, men når de er udlært, vil det vise sig, at der ingen beskæftigelse er til dem. Kan samfundet være tjent med, at unge mennesker står i lære i fire år og lærer et fag, som de ikke senere hen kan få beskæftigelse i? Vi kommunister tror det ikke. Indgrebet overfor de faglige overenskomster kan også i nogle tilfælde betyde en direkte forringelse af lærlingeuddannelsen, ja, der kan måske indenfor visse fag blive tale om et direkte kaos i dette lærlingearbejde. Med den højtrædede formands tilladelse vil jeg gerne citere det lige udkomne nummer af „Typograf-Tidende“. Heri står der en artikel af typografernes forbundsformand, hr. Henry Nielsen, hvori det hedder:

„Såvidt vides, står der intet i loven om, at Dansk Typograf-Forbund i lighed med, hvad der ganske vist har været tilfældet i den sidste 10 års periode, skal yde 300 000 kr. til uddannelse af lærlinge. Beløbene har ikke været mindre i de to forudgående tiår, således at vor økonomiske medvirken drejer sig om et millionbeløb. Når man ikke tager hensyn til vore faglige synspunkter og advarsler, må man ikke forlange, at vore medlemmer skal betale og tage ansvaret for den praktiske uddannelse — mesteren er nok erstatningspligtig og kan i givet fald betale sig fra ansvaret, men vore medlemmer er moralsk forpligtet både overfor de unge og overfor forbundet, der skal huse dem — derfor siger vi fra. Det bliver forbundsstyrelsen, der i den kommende uge skal tage stilling til omfanget af vor aktion.

At vor frygt for resultatet af „uddannelsen“ hos de mindre virksomheder, der ganske afgjort er dem, der vil udnytte situationen til forøget lærlingeantagelse, ikke er ubegrundet, fremgår af et læserbrev i et bogtrykkerorgan, „Vort Med-

lemsblad“ (Dansk Bogtrykker- og Presseforening), hvor en bogtrykker skriver:

Jeg spørger bare . . . Når en bogtrykker på landet i ti, tyve, tredive eller flere år i sit lille hyggelige trykkeri med udsigt til pæretræ og græsplæne har lavet de samme regninger og meddelelser, de samme løbesedler og festsange og den samme lille ugeavis — mon han så stadig er lige levende og inspirerende i sin opgave som læremester for den ungdom, han har påtaget sig at uddanne? Mon ikke mange går og luller sig ind i en vanetypografi, dikteret af det een gang tillærte, tilpasset efter trykkeriets materiel og uden nævneværdig stræben efter fornyelse?“

Dette citat viser tydeligt typografernes stilling; og det brev, som typografernes forbundsformand henviser til og citerer, er samtidig fra bogtrykkerside en klar erkendelse af, at typograferne har ret i deres modstand mod, at folketinget nu vil forringe fagets uddannelse. Denne lov, der skulle være en støtte for en bedre uddannelse, kan i stedet komme til at svække den. Lykkes det nu at overfylde nogle fag, at få genoprettet de tidligere berygtede lærlingefabrikker, som man kaldte dem, vil det være til skade for den danske ungdom. De vil få en dårligere uddannelse, og de vil blive lokket ind i fag, hvor der ikke er beskæftigelse. Dette er ingen hjælp, men det er også en bjørnetjeneste, man gør de store årgange.

Bl. a. udfra de synspunkter, jeg har hævdet her ved tredie behandling — at vi vender os imod den forringelse af uddannelsen, der kan blive tale om, og at loven er et angreb på de faglige overenskomster — kan kommunisterne ikke tage medansvaret for denne lov, og vi vil derfor undlade at stemme.

J. M. Pedersen: Efter at vore ændringsforslag er forkastet, kan vi ikke stemme for lovforslaget, men vi er tilfredse med, at der opnås det i den nye lov, at lærlingebegrænsningen, de såkaldte lærlingeskalaer, fjernes. Da dette er sket, vil vi ikke stemme imod lovforslaget ved afstemningen ved tredie behandling, men undlade at stemme.

Det ærede medlem hr. Ingmar Wagner hævdede, at det var arbejdsgiverinteresser, retsforbundet varetog. Nej, det er det ikke;